

Załącznik nr 2
do Zarządzenia nr 7/2024
Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego
Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego nr 2
w Bydgoszczy w sprawie
Standardów Ochrony Małoletnich

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W

Branżowej Szkole I stopnia

Liceum Ogólnokształcącym

Technikum

Szkole Przystosabiającej do Pracy

Grupach wychowawczych

wchodzących w skład

Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka

Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. gen. Stanisława Maczka

w Bydgoszczy

Spis treści:

Akty prawne	4
ROZDZIAŁ 1	
PODSTAWOWE TERMINY.....	5
ROZDZIAŁ 2	
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM/WYCHOWANKIEM A PERSONELEM PLACÓWKI	8
ROZDZIAŁ 3	
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIAMI.....	18
ROZDZIAŁ 4	
ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZNIÓW.....	21
ROZDZIAŁ 5	
ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO.....	24
ROZDZIAŁ 6	
ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO.....	26
ROZDZIAŁ 7	
ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET PROCEDURY OCHRONY UCZNIÓW/WYCHOWANKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI INTERNET ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE	28
ROZDZIAŁ 8	
ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA UCZNIĄ PO UJAWNIENIU KRZYWDY.....	29

ROZDZIAŁ 9

PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY” 31

ROZDZIAŁ 10

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES
KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU
SZKOŁY DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH..... 32

ROZDZIAŁ 11

ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW DO
ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA 33

ROZDZIAŁ 12

ZAPISY

KOŃCOWE..... 33

ZAŁĄCZNIKI

..... 34

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy:

- 1) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 p2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- 3) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
- 4) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1089 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 5) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870). oz. 526 ze zm.);
- 6) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
- 7) • Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- 8) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

ROZDZIAŁ 1

PODSTAWOWE TERMINY

Ilekoć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Dyrektorze** - należy przez to rozumieć Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy;
- 2) **Wicedyrektorze** - należy przez to rozumieć wicedyrektora ds. kształcenia ponadpodstawowego w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niestyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy;
- 3) **Kierowniku Ośrodka** – należy przez to rozumieć kierownika grup wychowawczych i wychowawców w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 dla Dzieci i Młodzieży Słabo Słyszącej i Niestyszącej im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy
- 4) **Placówce**- tj. Szkoła Branżowa I stopnia, Liceum Ogólnokształcące, Technikum, Szkoła Przysposabiająca do Pracy, grupy wychowawcze
- 5) **Pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy, w skład którego wchodzi Szkoła: Branżowa I stopnia, Liceum Ogólnokształcące, Technikum, Szkoła Przysposabiająca do Pracy, grupy wychowawcze, na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia lub umowy o dzieło w tym wszystkich nauczycieli i specjalistów, nauczycieli wychowawców grup wychowawczych, pracowników administracji i obsługi, studentów odbywających praktyki zawodowe, wolontariuszy;
- 6) **Partnerze współpracującym ze Szkołą** – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zleczone na terenie Szkoły na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka, i inne osoby);
- 7) **Małoletnim** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 8) **Uczniu** – należy przez to rozumieć każdą osobę uczącą się w placówce ;
- 9) **Wychowanku** - należy przez to rozumieć ucznia placówki, pozostającego pod całodobową opieką wychowawczą, wchodzącą w skład grupy wychowawczej;
- 10) **Grupach wychowawczych** – należy przez to rozumieć grupę wychowanków, którym

Ośrodek zapewnia całodobową opiekę;

11) **Opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciela ustawowego;

12) **Przedstawicielu ustawowym** – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekuna posiadającego pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);

13) **Zgodzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami małoletniego należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;

14) **Krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym pracowników placówki lub zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzenie może przyjmować następujące formy:

a) **przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu;

b) **przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, wyzyskiwanie/przekupstwo, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać, odtrącanie (werbalne i niewerbalne), zastraszanie, odmowa reakcji emocjonalnych (ignorowanie potrzeb dziecka, nieokazywanie pozytywnych uczuć, brak emocji w interakcji z dzieckiem) izolowanie (odmawianie dziecku kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi);

c) **przemoc seksualna** – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów o treściach pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm);

d) **przemoc ekonomiczna** – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania;

e) **zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;

f) **cyberprzemoc**- to przemoc dokonywana za pośrednictwem sieci internetowej i urządzeń elektronicznych obejmująca różne formy krzywdzenia, które mają na celu nękanie, szantażowanie, straszenie ofiary, a także jej ośmieszanie i kompromitację;

g) **przemoc rówieśnicza** – wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji, np.: dręczenie (ang. bullying) jednych wychowanków przez drugich, szydzenie z wyglądu, z choroby, z dysfunkcji, dysponowanie wizerunkiem bez zgody rówieśnika, namawianie do przestępstwa, wyśmiewanie, używanie przemocy fizycznej. Sprawcą może być pojedyncza osoba lub grupa;

h) **przemoc domowa** –krzywdzenie o charakterze jednorazowym albo powtarzającego się umyślne działania lub zaniechania, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej

15) **Danych osobowych ucznia/wychowanka** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia/wychowanka Szkół;

16) **Osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Szkoły pracownika sprawującego nadzór nad realizacją

niniejszych standardów;

17) **Osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora Szkoły pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów/wychowanków na terenie Szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie.

ROZDZIAŁ 2

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM A PERSONELEM PLACÓWKI

(art. 22c pkt.1.1 oraz art. 22c pkt.2.1)

§ 1

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu szkoły do stosowania standardów ochrony małoletnich jest Dyrektor.

2. Dyrektor zapoznaje pracowników ze Standardami Ochrony Małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich, obowiązującymi w szkole. Wzór oświadczenia pracownika został określony w **załączniku nr 1** do niniejszej procedury.

3. Pracownicy nowo zatrudnieni w szkole są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie.

4. Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników:

1. Dyrektor szkoły przed nawiązaniem stosunku pracy, niezależnie od podstawy nawiązania stosunku pracy (Karta Nauczyciela, Kodeks pracy) oraz terminu jej trwania uzyskuje informacje:

1) w przypadku każdego pracownika, wolontariusza, praktykanta z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600), lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;

2) w przypadku zatrudnienia osoby na stanowisku pedagogicznym, w tym praktykantów i wolontariuszy dopuszczonych do pracy z uczniami/ wychowankami zaświadczenie z Rejestru

Orzeczeń Dyscyplinarnych dla Nauczycieli;

3) w przypadku zatrudnienia każdej osoby w szkole i dopuszczeniem wolontariuszy lub praktykantów do kontaktu z uczniami/ dziećmi i opieki, z Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępiem ograniczonym.

2. Nie jest wymagane przedstawienie zaświadczeń, w przypadku, gdy z nauczycielem jest nawiązywany kolejny stosunek pracy w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od dnia rozwiązania albo wygaśnięcia na podstawie art. 20 ust. 5c poprzedniego stosunku pracy.

3. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pedagogicznych składają przed nawiązaniem stosunku pracy pisemne potwierdzenie spełniania warunku:

1) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;

2) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępowstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne.

4. W przypadku zatrudniania kandydata do pracy lub dopuszczenia do kontaktu z dziećmi osoby posiadającej obywatelstwo innego państwa jest on zobowiązany do złożenia przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do kontaktu z uczniami/dziećmi informacji z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwanej do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

5. W przypadku, gdy prawo państwa, którego jest osoba, o której mowa w pkt 4 nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, osoba ta przedkłada się informację z rejestru karnego tego państwa.

6. W przypadku, gdy prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja, o której mowa w ust. 4-5, nie przewiduje jej sporządzenia lub w danym państwie nie prowadzi się rejestru karnego, osoba, o której mowa w pkt 5, składa pracodawcy oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępowstom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz, że nie wydano w obecnej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

7. Oświadczenia, o których mowa w pkt 6, składane są pod rygorem odpowiedzialności

karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

8. Informacje, o których mowa w pkt 4 – 8, pracodawca utrwała w formie wydruku i załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

9. Informacje oraz oświadczenia, o których mowa w pkt 5 -8, pracodawca załącza do akt osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do takiej działalności.

10. Zatrudniani pracownicy, praktykanci i wolontariusze przed rozpoczęciem pracy lub dopuszczeniem do kontaktu z dziećmi/uczniami są zobowiązani do zapoznania się z:

- 1) Statutem placówki,
- 2) Regulaminem pracy,
- 3) Standardami ochrony małoletnich obowiązujących w placówce,
- 4) Regulaminami i instrukcjami BHP i P/Pož.
- 5) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych.

11. Potwierdzenie zapoznania się z w/w dokumentami oraz oświadczenia o zobowiązaniu się do ich przestrzegania składane jest w formie pisemnej i umieszczone w aktach osobowych lub dołączane do umów oświadczenie działalności wolontariackiej lub praktyki zawodowej, czy innej dokumentacji

12. Wzór oświadczenia o niekaralności stanowi **załącznik 2** do niniejszych Standardów.

§ 2

Zasady bezpiecznych relacji personelu Placówki z jego uczniami/wychowankami:

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel placówki jest działanie dla dobra ucznia/wychowanka i w jego interesie. Personel traktuje ucznia z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec ucznia w jakiegokolwiek formie.
2. Pracownik zobowiązany jest okazywać wszystkim dzieciom wsparcie i zrozumienie oraz troskę o ich dobro i rozwój

3. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole, monitorują sytuacje i dobrostan dziecka.
4. Pracownicy wspierają dzieci w pokonywaniu trudności.
5. Pracownicy podejmują działania wychowawcze mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw moralnych– wyrażania emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad „dobrego wychowania”.
6. Każda pomoc świadczona dziecku musi następować w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględniać najlepszy interes dziecka.
7. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
8. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia, którego wzór stanowi załącznik nr 1. do niniejszych Standardów.
9. Pracownik placówki zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z uczniami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec ucznia są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów/wychowanków. Dzieci powinny być traktowane sprawiedliwie, bez względu na płeć, urodę, niepełnosprawność, orientację seksualną, status społeczny, światopogląd czy religię.
10. Pracownik placówki :
  - wysłuchuje uczniów/wychowanków i stara się udzielać im odpowiedzi, pomocy dostosowanej do sytuacji i ich wieku oraz rodzaju niepełnosprawności;
  - nie zawstydzia ucznia/wychowanka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
  - nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
  - okazuje zrozumienie i szacunek dla problemów małoletnich,
  - dobiera metody wychowawcze do wieku i poziomu rozwoju ucznia/ wychowanka,
  - traktuje z należytą uwagą zgłaszaną przez dziecko potrzebę wsparcia i pomocy
11. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, niepełnosprawności, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów uczniów.
12. Pracownik Placówki nie może utrzymywać wizerunków uczniów/wychowanków w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun ucznia/wychowanka nie wyraził na

to zgody.

§ 3

1. Wychowawcy klas i grup wychowawczych w Placówce zobowiązani są do przedstawienia uczniom/wychowankom Standardów Ochrony Małoletnich.
2. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację dotyczącą krzywdzenia małoletniego, zobowiązany jest postępować zgodnie z procedurami.
3. Personel zachowuje szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Jeżeli dzieci te dążyłyby do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, personel reaguje z wycuciem, jednak stanowczo, a także pomaga dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.
4. Personel stale nadzoruje dobrostan dzieci, każdorazowo upewniając się, że warunki wyjazdów i wycieczek organizowanych przez szkołę są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju/ łóżka z uczniami.

§ 4

1. Pracownicy Placówki bezwzględnie zabrania się pod groźbą kary:

- 1) nawiązywać relacji seksualnych z uczniem/wychowankiem;
- 2) składać uczniowi/wychowankowi propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym, w tym również udostępniania takich treści;
- 3) proponować uczniom/wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych i innych substancji psychoaktywnych;
- 4) wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie dzieckiem /wychowankiem przez pracownika lub pracownikiem przez dziecko/wychowanka muszą być raportowane dyrekcji.
- 5) niedozwolone jest utrwalanie wizerunku dziecka/wychowanka dla potrzeb prywatnych, dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalania wizerunków dzieci/wychowanków, jeśli dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała na to zgody rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci.

§ 5

1) Przemocowe zachowania wobec małoletnich są niedopuszczalne, wyjątkiem jest sytuacja, w której należy zapewnić bezpieczeństwo uczniowi/ wychowankowi.

2) Pracownikowi nie wolno dotykać ucznia/wychowanka w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany. Jeśli w odczuciu pracownika, uczeń/wychowanek potrzebuje np. przytulenia, powinien mieć każdorazowo uzasadnienie zaistniałej sytuacji oraz swojego zachowania względem ucznia/wychowanka. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu, jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Należy zawsze kierować się profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

3) Zasady bezpośredniego kontaktu z dzieckiem ustalane są z rodzicami i samym dzieckiem w sytuacji, w których uczeń/wychowanek nie może otrzymać pomocy od rodziny.

Zakres tej pomocy ustalany jest pomiędzy wychowawcami klas, wychowawcami grup wychowawczych a rodzicami małoletniego na początku roku szkolnego lub w chwili przyjęcia dziecka do placówki. W razie potrzeby wykaz ten powinien ulegać modyfikacjom.

Do sytuacji takich zaliczyć należy:

- a. Wspieranie dziecka w czynnościach samoobsługowych i higienicznych (jeśli konieczne jest wspieranie dziecka w realizacji czynności samoobsługowych i higienicznych z uwagi na poziom jego funkcjonowania, należy to czynić, stosując możliwie najmniej ingerencyjną formę wsparcia i jednocześnie dążyć do stopniowego uniezależniania go w tym zakresie od pomocy innych osób - o ile jest to możliwe. Udzielając wsparcia dziecku, należy to czynić w taki sposób, by nie skutkowało to dyskomfortem, upokorzeniem czy wyśmiewaniem przez inne osoby.
- b. pomoc uczniowi/wychowankowi w spożywaniu posiłków;
- c. Pomoc uczniowi/wychowankowi z niepełnosprawnościami w poruszaniu się na terenie placówki oraz poza nią podczas zorganizowanych wycieczek;

- d. pomoc uczniowi/wychowankowi w nabywaniu umiejętności szkolnych, samoobsługowych, dydaktycznych poprzez modelowanie zachowań;
- e. pomoc podczas zajęć specjalistycznych, które tego wymagają, np. gimnastyki korekcyjnej, zajęć z zakresu integracji sensorycznej, zajęć logopedycznych, itp.
- f. przytulanie ucznia/wychowanka, jeśli wyraża lub manifestuje taką potrzebę, potrzebuje wsparcia, pocieszenia itp.;
- g. przytrzymywanie, unieruchomienie, izolacja ucznia/wychowanka w sytuacjach, kiedy jego zachowanie zagraża bezpieczeństwu i/lub zdrowiu jego i innych uczniów/wychowanków, np. w sytuacjach agresji i autoagresji. W razie podjęcia takich działań wobec ucznia/wychowanka, które mogą być uznane za użycie siły, należy być przygotowanym na wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i uzasadnienie swojego działania. W przypadku ucznia/wychowanka, który przejawia zachowania agresywne, Zespół do Spraw Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej z inicjatywy wychowawcy klasy, wychowawcy grupy wychowawczej z udziałem rodziców/ opiekunów prawnych, terapeutów, trenera TUS opracowuje zasady reagowania i redukcji niepożądanych zachowań ucznia/wychowanka. O zasadach tych jest poinformowany uczeń/wychowanek w sposób dla niego zrozumiały.

4) Kontakt fizyczny z uczniem/wychowankiem nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

5) Pracownik, który ma świadomość, iż uczeń/wychowanek doznał jakiejś krzywdy np.: znęcania fizycznego, psychicznego lub wykorzystania seksualnego, zobowiązany jest do zachowania szczególnej ostrożności w kontaktach z uczniem/wychowankiem, wykazując zrozumienie i wyczucie.

6) Kontakt poza godzinami pracy z uczniami/wychowankami jest co do zasady zabroniony chyba, że jest on ściśle związany z realizowanymi zadaniami dydaktyczno-wychowawczymi i odbywa się za wiedzą i zgodą przełożonych, ucznia/wychowanka i jego opiekunów.

7) Nie wolno zapraszać uczniów/wychowanków do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z uczniem lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie Szkoły.

8) Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z uczniem/wychowankiem, opiekunem lub też nauczycielem poza godzinami pracy placówki, dozwolone są środki:

- a) służbowy telefon;
- b) służbowy e-mail;
- c) służbowy komunikator;

d) dziennik elektroniczny.

9) Kontakt z uczniem/wychowankiem i jego rodzicami czy opiekunami prawnymi jest dozwolony z użyciem prywatnych urządzeń elektronicznych w przypadku braku dostępu do służbowych i za zgodą przełożonego. Dotyczy on spraw edukacyjnych, wychowawczych, zdrowotnych czy sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa zdrowia i życia ucznia/wychowanka.

Dopuszczalne jest również dla celów wychowawczych, dydaktycznych, terapeutycznych stworzenie grupy klasowej, wychowawczej na wybranym komunikatorze za zgodą rodziców/opiekunów.

10) W przypadku, gdy pracownika łączy z uczniem/wychowankiem lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych uczniów, opiekunów i pracowników.

§ 6

Procedura reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego, autoagresywnego lub przemocy ze strony dziecka

Celem zastosowania procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim dzieciom i dorosłym przebywającym w placówce w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia tych osób.

1. Zakres zastosowania procedury:

- naruszenie nietykalności fizycznej innych osób;
- przemoc psychiczna, naruszenie godności osobistej;
- bójki, pobicie;
- stworzenie zagrożenia dla zdrowia i życia własnego i innych;
- groźby użycia przemocy;
- posługiwanie się niebezpiecznym przedmiotem;
- niszczenie mienia;
- autoagresja.

2. Zakres odpowiedzialności:

- każdy pracownik może zauważyć lub być poinformowany o wystąpieniu aktów agresji, przemocy;
- każdy pracownik ma obowiązek zareagować w sytuacji agresji, przemocy (będąc świadkiem zdarzenia lub osobą poinformowaną o zdarzeniu) tj. podjąć próbę przerwania sytuacji, zapewnić bezpieczeństwo osobom: świadkom, krzywdzonemu, krzywdzycemu – ich odizolowanie;
- zastosowanie procedury reagowania odbywa się z poinformowaniem osoby decyzyjnej i pielęgniarki szkolnej

§ 7

Proces wdrożenia procedury reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony dziecka

- w przypadku zaobserwowania dziecka przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego, należy niezwłocznie podjąć działania, aby przeciwdziałać jego rozwinięciu, w tym należy podjąć z dzieckiem rozmowę uspokajającą, wyciszającą, o ile to możliwe, na neutralny temat (metoda przekierowania uwagi) lub inne oddziaływanie kojące/uspokajające;
- w sytuacji eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych należy podjąć próbę ich wygaszenia, przerwania, adekwatnie do sytuacji, z uwzględnieniem rozpoznanego wcześniej ryzyka wystąpienia zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych oraz ustalonych i stosowanych u dzieci indywidualnych strategii proaktywnych lub nie awersyjnych strategii reaktywnych;
- jeżeli podjęte czynności w danej sytuacji nie przynoszą efektów i następuje eskalacja zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych należy poinformować osoby wskazane do podejmowania procedury interwencyjnej lub inne osoby z personelu, które znajdują się w pobliżu, z prośbą o pomoc; osoby te niezwłocznie informują osoby decyzyjne, pielęgniarkę szkolną lub specjalistów i udzielają wsparcia w danej sytuacji;
- następnie w przypadku wystąpienia bardzo agresywnego zachowania, którego nie można powstrzymać i stwarza ono zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i innych osób, należy niezwłocznie, jeżeli jest taka konieczność, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwać Pogotowie Ratunkowe lub Policję, a następnie powiadomić

rodziców (opiekunów) dziecka - w tej sytuacji można, jeśli jest to niezbędne, możliwe i bezpieczne dla każdego uczestnika zdarzenia, zastosować jak najmniej inwazyjną formę przerwania aktu agresji;

- należy zadbać o bezpieczeństwo każdego uczestnika zdarzenia, w tym świadków;
- jeżeli okoliczności zdarzenia na to pozwolą – niezwłocznie - osoba wskazana w procedurze interwencyjnej podejmuje rozmowę stwarzającą dziecku możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii w celu ustalenia przyczyn i okoliczności zdarzenia; w trakcie rozmowy z dzieckiem, o ile nie zakłóci to jej przebiegu, należy zanotować istotne informacje;
- po zakończeniu rozmowy i całej sytuacji osoby zaangażowane sporządzają notatkę z uwzględnieniem całego zdarzenia i przekazanych informacji od świadków zdarzenia, o sytuacji należy poinformować rodziców (opiekunów);
- do momentu uzyskania pewności, że sytuacja została zażegnana, a zachowanie trudne ustąpiło, nie wolno pozostawić dziecka samemu sobie, tzn. „stracić go z pola widzenia”;
- należy zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników zdarzenia, świadków i udzielić im wsparcia, np. wyciszenia emocji, rozmowy wyjaśniającej sytuację

§ 8

Szczególne warunki rozmowy interwencyjnej:

- rozmowa powinna być przeprowadzona bez presji czasu, pospieszania dziecka oraz powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości dziecka; miejsce jej przeprowadzenia winno uwzględniać m.in. specyfikę odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych przez dziecko; należy wziąć pod uwagę język i sposoby komunikacji dziecka;
- podczas rozmowy trzeba pozwolić dziecku na swobodną wypowiedź, w tym ujawnienie obaw, nie przerywać, nie krytykować, nie uzupełniać wypowiedzi własnymi domysłami, nie komentować treści przekazywanych przez dziecko, nie minimalizować znaczenia tego, co się wydarzyło;
- rozmowa powinna przebiegać w spokojnej atmosferze; po jej zakończeniu dziecko powinno zostać objęte adekwatnym wsparciem do czasu ustabilizowania sytuacji i wyciszenia.

ROZDZIAŁ 3
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJIE MIĘDZY
MAŁOLETNIMI

(art. 22c pkt.1.1 oraz art. 22c pkt.2.1)

§ 1

1. Pracownicy Szkoły wspierają uczniów w tworzeniu prawidłowych relacji między nimi poprzez prowadzoną szeroko pojętą edukację i bieżące korygowanie pojawiających się nieprawidłowości w ich wzajemnych stosunkach.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w Statucie Ośrodka, Szkoły oraz obowiązujących regulaminach (np. Regulaminie wycieczek szkolnych, Regulaminie wychowanka internatu, pracowni itp.).
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
4. Zabronione są wszelkie formy przemocy naruszające nietykalność fizyczną w grupie rówieśniczej, szczególnie wobec młodszych, słabszych czy niepełnosprawnych.
5. Nie wolno stosować przemocy psychicznej polegającej na gnębieniu słownym, odrzuceniu, ignorowaniu, izolacji rówieśnika czy zmuszaniu go do robienia czegokolwiek bez jego zgody.
6. Zabroniona jest szeroko rozumiana cyberprzemoc rówieśnicza m. in. zamieszczanie zdjęć bez zgody, rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, użycie cudzego wizerunku, rozpowszechnianie treści nielegalnych i szkodliwych.
7. Uczniowie są poinformowani i wiedzą gdzie szukać pomocy w przypadku spotkania się z agresją fizyczną czy psychiczną i zostają objęci natychmiastową pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
8. Uczniowie zachowujący się nieodpowiednio są informowani o konsekwencjach swojego postępowania i ponoszą za nie odpowiedzialność zgodną z obowiązującymi w szkole regulaminami.

§ 2

- 1) Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności poprzez informowanie pracowników szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
- 2) Jeśli małoletni jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów/wychowanków jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej.
- 3) Małoletni znają obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów/wychowanków, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w szkole zwrócić o pomoc.

§ 3

Zasady bezpiecznych relacji między uczniami.

1. Uczniowie mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku. Pracownicy szkoły chronią małoletnich i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do ich odmienności i zachowania tożsamości ze względu na płeć, wiek, pochodzenie etniczne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.
3. Zachowanie i postępowanie małoletnich wobec kolegów i innych osób nie narusza ich poczucia godności i wartości osobistej. Małoletni są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich koleżanek i kolegów, ich prawa do własnego zdania, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
4. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie kultury osobistej, używanie zwrotów grzecznościowych, uprzejmość, życzliwość, . Nikt nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
5. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne – bez użycia siły – rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Szanują się nawzajem.
6. Małoletni okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów i koleżanek. Nie kpią, nie wyśmiewają, nie krytykują.
7. Uczeń ma prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy wobec innych
8. Małoletni mają obowiązek informowania nauczycieli i innych pracowników Szkoły o zaistniałych zagrożeniach, przejawach brutalności, czy wulgarności.

9. Uczniowie znają procedury bezpieczeństwa obowiązujące w Szkole, wiedzą jak zachować się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych, wiedzą gdzie i do kogo z dorosłych zwrócić się o pomoc.

§ 4

Niedozwolone zachowania uczniów w Szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie
- wymuszenia;
- napastowanie seksualne;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- fizyczne zaczepki;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarnie gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- obraźliwe SMSy i MMSy;
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarnie, zastraszające);
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;

- gapienie się;
- szantażowanie.

2. Uczeń nie może:

- stwarzać niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucać kamieniami,
- przynosić do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używać ognia na terenie szkoły,
- bez zgody nauczyciela opuszczać sali lekcyjnej lub pomieszczeń grupy wychowawczej, oddalać się poza teren placówki,
- niewłaściwie zachowywać się podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
- rozprowadzać i zażywać narkotyków/ środków odurzających./ papierosów,
- wysługiwać się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne,
- fotografować lub filmować zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody,
- upubliczniać materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.

ROZDZIAŁ 4

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA UCZNIÓW

§ 1

1. Wszyscy pracownicy placówki w ramach wykonywania swoich obowiązków reagują na krzywdy wyrządzane małoletnim.

2. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich.

Symptomy krzywdzenia:

- a) brak higieny;
- b) nieodpowiednie ubranie;
- b) uczeń kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- c) uczeń żebrze - jest głodny;
- d) uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- e) uczeń nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków

atmosferycznych;

f) uczeń ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić. Obrażenia są w różnej fazie gojenia;

g) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;

h) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;

i) uczeń/wychowanek boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;

j) uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;

k) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;

l) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samo okalecza się itp.;

ł) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;

m) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);

n) używa środków psychoaktywnych;

o) nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);

p) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować elementy/motywy seksualne lub związane z przemocą;

r) uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku; pojawia się wulgarne słownictwo związane ze sferą seksualną, zachowania seksualne;

s) uczeń ucieka z domu;

t) nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania ucznia;

u) uczeń mówi o przemocy;

w) zaburzenia odżywiania;

x) pojawiają się samookaleczenia;

y) pojawiają się zachowania nieadekwatne do sytuacji;

z) inne symptomy wpływające negatywnie na dobrostan małoletniego.

3. Jeżeli z objawami u ucznia/wychowanka współwystępują określone zachowania rodziców lub opiekunów, to podejrzenie, że uczeń/wychowanek jest krzywdzony jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców (opiekunów) to:

a) rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń ucznia/wychowanka;

b) rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem

ucznia/wychowanka;

c) rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża strofuje ucznia;

d) rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie, jest nadopiekuńczy, zbyt wymagający lub zbyt pobłażliwy, odrzuca małoletniego;

e) rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;

f) rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;

g) rodzic (opiekun) jest apatyczny, pogrążony w depresji;

h) rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;

i) rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;

j) rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;

k) rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;

l) rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;

ł) rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

§ 2

1. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka wyżej wymienionych lub innych, pracownicy placówki- w szczególności wychowawcy klasy, grup wychowawczych, nauczyciele i specjaliści pracujący z dzieckiem podejmują rozmowę wyjaśniającą niepokojącą sytuację z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania pomocy, Ze spotkania sporządza się protokół.

2. Pracownicy Placówki monitorują sytuację i dobrostan ucznia/wychowanka. Podejmują działania zgodnie z rozpoznaniem sytuacji ucznia/wychowanka.

ROZDZIAŁ 5
ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI
W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO
(art. 22c pkt.1.2, art. 22c pkt.1.7. art. 22c pkt.1.8)

§ 1

1. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego dotyczy:

- a) krzywdzenia lub dyskryminowania małoletniego na terenie szkoły przez pracownika lub inną osobę dorosłą;
- b) krzywdzenia lub dyskryminowania małoletniego na terenie szkoły przez inne dziecko lub grupę dzieci;
- c) podejrzenia, że uczeń/wychowanek jest ofiarą przemocy rodzinnej.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrekcji placówki wychowawczy klasy, grupy wychowawczej, pedagogowi/psychologowi.

3. Każdy uczeń/wychowanek, który doświadczy krzywdzenia przez pracownika placówki, inną osobę dorosłą lub innego małoletniego ma prawo do poinformowania wychowawcy klasy, wychowawcy grupy wychowawczej, dyrektora placówki, wicedyrektora, kierownika ośrodka lub pedagoga/psychologa placówki.

§ 2

1. Pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą klasy i/lub grupy wychowawczej, z pracownikiem mającym wiedzę o zdarzeniach, lub prowadzącego jakąkolwiek formę terapii z uczniem wzywa opiekunów małoletniego, którego krzywdzenie zostało zgłoszone przez innego pracownika, ucznia/ wychowanka oraz informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia.

2. Pedagog/psycholog we współpracy z wychowawcą klasy, wychowawcą grupy i Zespołem do Spraw Pomocy Psychologiczno- Pedagogicznej sporządzają opis sytuacji szkolnej i rodzinnej małoletniego na podstawie rozmów z nim, pisemnych informacji od nauczycieli, i rodziców oraz plan pomocy małoletniemu.

3. Plan pomocy powinien zawierać wskazania dotyczące:

- 1) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
- 2) wsparcia jakie Szkoła zapewni małoletniemu;
- 3) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 3

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego) dyrektor Placówki powołuje Zespół Interwencyjny, w skład którego wchodzi pedagog, psycholog, wychowawca klasy, grupy wychowawczej, dyrektor lub wicedyrektor, kierownik ośrodka oraz inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej określane jako Zespół Interwencyjny).

2. Zespół Interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku.

3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. Zespół Interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

§ 4

1. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez wychowawcę klasy, wychowawcę grupy pedagoga/psychologa lub innego pracownika pedagogicznego prowadzącego terapię z uczniem/ wychowankiem opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

2. Wychowawca klasy i wychowawca grupy we współpracy z psychologiem, pedagogiem, trenerem TUS lub innym terapeutą prowadzącym terapię informują opiekunów o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

3. Po poinformowaniu opiekunów – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor placówki składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd

w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

Dyrektor placówki wyznacza pracownika/ świadka sytuacji, osobę, która przyjęła zgłoszenie od ucznia/ wychowanka/ do zawiadomienia organów ścigania o sytuacji ucznia.

4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

5. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego. Ze spotkania wyjaśniającego przygotowuje się protokół podpisany przez wszystkie zainteresowane strony.

§ 5

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia należy uzupełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi **załącznik nr 3**.

2. Kartę załącza się doteczki małoletniego - akt osobowych dziecka znajdujących się w sekretariacie szkoły.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO I DANYCH OSOBOWYCH

§ 1

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

Szkoła uznając prawo małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku małoletniego, zgodnie z obowiązującym prawem.

1. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie wymaga wyrażenia zgodny rodzica/opiekuna prawnego.

2. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
3. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.
4. Zgoda na umieszczanie wizerunku małoletniego na stronie internetowej Szkoły, Facebook Szkoły, kanale YouTube Szkoły jest pobierana od opiekuna ucznia/wychowanka jednorazowo.

§ 2

Zasady ochrony danych osobowych

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):
  - 1) pracownik Placówki ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
  - 2) dane osobowe ucznia/ wychowanka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
  - 3) pracownik Placówki jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych ucznia i udostępnienia tych danych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.

ROZDZIAŁ 7
ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z
DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET. PROCEDURY OCHRONY
UCZNIÓW/WYCHOWANKÓW PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I
ZAGROŻENIAMI W SIECI ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ
FORMIE
(art. 22c pkt.2.2 oraz art.22c pkt 2.3)

§ 1

1. Szkoła zapewnia uczniom dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Szkole:

1) Szkoła zapewnia personelowi i uczniom możliwość korzystania z Internetu na przerwach oraz w czasie trwania zajęć;

2) sieć szkolna jest podłączona do Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE);

3) sieć szkolna jest zabezpieczona zgodnie z obowiązującymi Standardami Ochrony Małoletnich. Za zabezpieczenie odpowiada osoba wyznaczona przez Dyrektora. Do zadań tej osoby należy między innymi:

a) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi teściami;

b) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania.

4) w przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika Szkoły, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Szkoły czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć;

5) w ramach zajęć z wychowawcą lub nauczycielem informatyki przeprowadza się z uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu (przynajmniej raz w roku szkolnym).

§ 2

Korzystanie przez ucznia/wychowanka z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu:

1. Uczniowie przynoszą do szkoły telefon komórkowy oraz inny sprzęt elektroniczny na

własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców/opiekunów. Rekomenduje się założenie kontroli rodzicielskiej na sprzęt elektroniczny używany przez małoletnich.

2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, czy kradzież lub zniszczenie sprzętu przynieszonego przez małoletnich,
3. Uczniowie nie mogą korzystać z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć, chyba że nauczyciel wyrazi na to zgodę.
4. Jeżeli uczeń czeka na ważną wiadomość od rodziców, ma obowiązek poinformować o tym prowadzącego zajęcia i uzyskać zgodę na skorzystanie z telefonu.
5. Uczniom zabrania się na terenie placówki filmowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych z wyłączeniem wydarzeń szkolnych.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu komórkowego lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
7. Uczeń/wychowanek ma obowiązek wyciszyć lub wyłączyć telefon i schować do torby/plecaka przed rozpoczęciem zajęć.

ROZDZIAŁ 8

ZASADY USTALENIA PLANU WSPARCIA MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDY (art. 22c pkt.2.4)

§ 1

1. Rozpoznanie sygnałów

Każdy pracownik obowiązany jest do reagowania w przypadku zagrożenia małoletnich. Pracownik posiadający wiedzę o problemie krzywdzenia dziecka bądź dostrzegający niepokojące sygnały wskazujące na sytuację niebezpieczną z udziałem małoletniego powinien zgłosić je dyrektorowi placówki, wicedyrektorowi, kierownikowi ośrodka.

2. Wychowawca klasy, grupy wychowawczej na polecenie Dyrektora/przewodniczący zespołu

interwencji kryzysowej zbierają dodatkowe informacje od pracowników szkoły i dokonują weryfikacji sygnałów z różnych źródeł.

Przewodniczący ZI koordynuje działania między pracownikami.

3. Analiza zebranych informacji.

Analiza zebranych informacji powinna obejmować:

- a) Diagnozę problemu krzywdzenia dziecka.
- b) Określenie stopnia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.
- c) Identyfikację potencjalnych sojuszników dziecka w rodzinie.

Po zebraniu wszystkich dostępnych informacji konieczna jest ich analiza, aby uzyskać obraz sytuacji dziecka, ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla dziecka.

4. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji

Interwencja powinna przebiegać zgodnie ze schematem:

- a. Przygotowanie do interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia.
  - b. Działania ukierunkowane na bezpieczeństwo dziecka.
  - c. Zaangażowanie sojuszników w ochronę dziecka.
  - d. Długofalowe monitorowanie sytuacji w rodzinie.
- ### 5. Działania prawne.
- ### 6. Zadania szkoły w pomocy dziecku krzywdzonemu:
- a. Zauważenie sygnałów i zainicjowanie działań interwencyjnych.
  - b. Współpraca z rodzicami w powstrzymaniu krzywdzenia i rozwiązywaniu problemów.
  - c. Podjęcie działań prawnych w uzasadnionych przypadkach.
  - d. Objęcie dziecka na terenie szkoły pomocą w realizowaniu zadań szkolnych.
  - e. Korygowanie zaburzeń zachowania dzieci w ramach codziennej pracy wychowawców i nauczycieli.
  - f. Praca nad zmianą relacji między dziećmi w środowisku szkolnym.
  - g. Oferowanie pomocy specjalistycznej, takiej jak socjoterapia czy psychoterapia, TUS gdy to konieczne.

7. Pomimo zastosowania procedury interwencji, Dyrektor tworzy grupę wsparcia dla pokrzywdzonego ucznia.

8. W skład grupy każdorazowo wchodzi wychowawca klasy, wychowawca grupy, psycholog szkolny, pedagog szkolny oraz inni terapeuci pracujący z dzieckiem. Grupa może poszerzyć się do większej liczby specjalistów w zależności od doznanej krzywdy.

9. Grupa wsparcia spotyka się celem ustalenia jaka pomoc uczniowi będzie niezwłocznie niezbędna oraz w dalszej perspektywie czasu.

10. Grupa wsparcia tworzy IPD (Indywidualny Plan Działania), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach ucznia/wychowanka.

11. IPD zawiera przede wszystkim informację o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami/wychowawcami/nauczycielami oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.

12. Wnioski ze spotkań z pedagogiem, psychologiem szkolnym, trenerem TUS, socjoterapeutą lub innym terapeutą prowadzącym zajęcia z uczniem stanowią dane wrażliwe uczniów i nie są dołączane do IPD, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia ucznia (np. o planowanym samobójstwie).

ROZDZIAŁ 9

PROCEDURY OKREŚLAJĄCE ZAKŁADANIE „NIEBIESKIEJ KARTY”

(art. 22c pkt.1.3)

§ 1

1. Głównym celem „Niebieskiej Karty” jest zapewnienie skutecznej ochrony krzywdzonemu dziecku oraz tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną zmierzającego do poprawy sytuacji ucznia/wychowanka.

2. Jeśli do jakiegokolwiek Pracownika przyjdzie uczeń/wychowanek i zgłosi, iż wobec niego stosowana jest przemoc, Pracownik ten powinien wszcząć procedurę „Niebieskiej Karty”. Każde powzięcie informacji o zaistnieniu przemocy nakazuje rozpocząć działania.

3. Procedura „Niebieskiej Karty” stosowana jest każdorazowo w sytuacjach podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia ucznia opisanych w rozdziale 4.

4. Procedurę Niebieskiej Karty stanowi załącznik nr 7.

ROZDZIAŁ 10
ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNIICH
ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA
PRZYGOTOWANIE PERSONELU SZKOŁY DO STOSOWANIA
STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH
(art. 22c pkt.6)

§ 1

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Placówki (przynajmniej raz na dwa lata) ankiety, której wzór stanowi **załącznik nr 4** do niniejszego Standardu.
5. Po przeprowadzonej ankiecie, osoby odpowiedzialne opracowują wypełnione ankiety oraz sporządzają z nich raport, który przedstawia Dyrektorowi.
6. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Szkole.
7. Dokonując monitoringu Standardów, Dyrektor może wyznaczyć osobę do przeprowadzenia ankiety wśród uczniów, dotyczącej świadomości małoletnich z form pomocy realizowanych przez Szkołę. Wzór ankiety stanowi **załącznik nr 5** do niniejszego Standardu.
8. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji Standardów, bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy Ochrony Małoletnich będą wymagały aktualizacji.
9. W razie konieczności opracowuje zmiany w obowiązującym Standardzie i daje je do zatwierdzenia Dyrektorowi.
10. Dyrektor wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza Pracownikom nowe brzmienie dokumentu: Standardy Ochrony Małoletnich.

ROZDZIAŁ 11
ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I UCZNIOM STANDARDÓW
DO ZAPOZNANIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA
(art. 22c pkt.1.6)

§ 1

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Szkoły ogólnodostępnym dla Pracowników, uczniów/wychowanków oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Szkoły, a także dostępny jest w bibliotece szkolnej. Dokument w wersji skróconej zostanie umieszczony na tablicy ogłoszeń.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu z opiekunami w danym roku szkolnym (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym z zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
4. Wychowawcy na lekcji wychowawczej, wychowawcy grup w czasie zajęć mają obowiązek zapoznania uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby uczniowie mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

ROZDZIAŁ 12
ZAPISY KOŃCOWE

§ 1

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia przez Dyrektora Placówki.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla Pracowników, uczniów/wychowanków i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej, jak również poinformowanie rodziców/ opiekunów za pośrednictwem dziennika elektronicznego i podczas zebrań.

Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

.....
miejsowość, data

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD
ZAWARTYCH W STANDARDACH
OCHRONY MAŁOLETNICH**

w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

Ja,

.....
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w
Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława
Maczka w Bydgoszczy oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
podpis

Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

.....
miejsowość, data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,

.....
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

Załącznik nr 3 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCA
W SZKOLE .....
W BYDGOSZCZY

Imię i nazwisko ucznia:		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zgłaszająca interwencję:		
Opis działań podjętych przez personel pedagogiczny	Data	Działanie

Spotkania z opiekunami małoletniego	Data	Działanie
Forma podjętej interwencji (zawiadomienie policji, zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, inny rodzaj interwencji, jaki?)		

Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
	Data	Działanie
Wyniki interwencji: działania organów sprawiedliwości, działania szkoły, działania rodziców		

**MONITORING STANDARDÓW
ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW PLACÓWKI**

.....

W BYDGOSZCZY

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2	Czy znasz treść dokumentu „Standardy Ochrony Małoletnich” w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy?		
3	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy krzywdzonego ucznia?		
4	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia ucznia?		
5	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6	Czy masz uwagi / sugestie / przemyślenia związane z funkcjonującymi w Szkole „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		

JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARTÓW

ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK

NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

Załącznik nr 5 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

**MONITORING STANDARDÓW
ANKIETA DLA UCZNIÓW SZKOŁY**

..... **W BYDGOSZCZY**

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1	Czy znasz standardy ochrony uczniów obowiązujące w naszej Szkole?		
2	Czy w sytuacji doświadczenia przemocy, krzywdy wiesz do kogo możesz się zwrócić, aby uzyskać pomoc?		
3	Czy znalazł się ktoś, kto pomógł Ci i udzielił pomocy?		
4	Czy byłeś świadkiem, gdy stosowano agresję/przemoc wobec kogoś innego? (Jeżeli tak, opisz poniżej tabeli jak zareagowałeś/zareagowałaś?)		
5	Czy w Twojej klasie istnieje problem przemocy lub agresji?		
JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARTÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: <u>Jakie zasady zostały naruszone?</u>			

NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?

NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów?

Procedura reagowania i działań w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi

Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym małoletnich, zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi ośrodka.

Sprawdź procedurę postępowania.

KROK 1.

Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu wychowawcy klasy, grupy wychowawczej i dyrektora oraz rodziców małoletniego, sporządza protokół interwencji.

KROK 2.

Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.

KROK 3.

Jeżeli dyrektor we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie, np. wglądu w sytuację rodzinną dziecka.

KROK 4.

Koordynator we współpracy z wychowawcą, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub

wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego (przedstawia ustalone przez ww. zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni). O objęciu małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego, i ustalonych formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla niego zostają powiadomieni jego rodzice na odrębnym spotkaniu.

KROK 5.

W przypadku braku współpracy rodziców, ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego, ze szkołą - dyrektor we współpracy z koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).

KROK 6.

Szkoła prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne (uwzględnione w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły) w celu zapobiegania i uświadamiania niewłaściwych zachowań, przemocy, innych form krzywdzenia małoletnich.

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22b, art. 22c.
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

Załącznik nr 7 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

.....
miejsowość, data

„NIEBIESKA KARTA – A”

**W ZWIĄZKU Z POWIĘCIEM UZASADNIONEGO
PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ LUB W
WYNIKU ZGŁOSZENIA PRZEZ ŚWIADKA PRZEMOCY
DOMOWEJ USTALA SIĘ, CO NASTĘPUJE:**

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie)			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL			
Nazwa i adres miejsca pracy/nazwa i adres placówki oświatowej do której uczęszcza małoletni			
Adres miejsca zamieszkania			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			

Nr domu/ nr lokalu			
Telefon lub adres e mail			
Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania)			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/ nr lokalu			
Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową (np. żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ.....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
Imię i nazwisko		
Imiona rodziców		
Wiek		
PESEL ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		

Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

**IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ
ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):**

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna²⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						

<p>Przemoc psychiczna³⁾ izolowanie, wyzywianie, ośmieszanie, grożenie, krytyk owani e, poniża nie i inne (wymi eń jaki)</p>						
--	--	--	--	--	--	--

<p>Przemoc seksualna³⁾ zmuszanie do obcowania plciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jaki)</p>					
<p>Przemoc ekonomiczna³⁾ niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych orazich sprzedawanie i inne (wymień jaki)</p>					
<p>Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej³⁾ wyzywianie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bezjejzgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jaki)</p>					

<p>Inne³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)</p>					
--	--	--	--	--	--

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOSŁA
USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI
REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy? .....gdzie? .....) nie nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA
PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak nie nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA

BRONŃ PALNĄ? tak nie nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ
BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono – wypełnij tabelę L nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie		Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosująca przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)			
Doprowadzenie do wytrzeźwienia			
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)		
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)		
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej			
Powiadomienie organów ścigania			
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia			
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określoną w metrach odległość			
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową			
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej			
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”			
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni			

Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

**XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
 (zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):**

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	
Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....
 imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby wypełniającej formularz
 „Niebieska Karta – A”

.....
 (data wpływu formularza, podpis członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

- ¹⁾ wpisać właściwe
- ²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę
- ³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

„NIEBIESKA KARTA – B”

INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

CO TO JEST PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

CO TO JEST PRZEMOC DOMOWA?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

KTO MOŻE BYĆ OSOBĄ DOZNAJĄCĄ PRZEMOCY DOMOWEJ?

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

NAJCZĘSTSZE FORMY PRZEMOCY DOMOWEJ:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: nielożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na **numer alarmowy 112**. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całonocne schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.
- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

**WYKAZ PLACÓWEK FUNKCJONUJĄCYCH NA TWOIM
TERENIE, UDZIELAJĄCYCH POMOCY I WSPARCIA OSOBOM DOZNAJĄCYM
PRZEMOCY DOMOWEJ**

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

MOŻESZ ZADZWONIĆ DO:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” tel. 800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim.
  - **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz **tel. 800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰).
  - **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE**:
pogotowie.niebieska.linia ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat)

Załącznik nr 8 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w
Branżowej Szkole I stopnia
Liceum Ogólnokształcącym
Technikum
Szkole Przystosabiającej do Pracy
oraz w grupach wychowawczych

wchodzących w skład
Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

WERSJA SKRÓCONA

Spis treści

Wstęp	3
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem/wychowankiem a personelem placówki	4
Niedozwolone zachowania uczniów w szkole i poza nią	6
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego	7
Zasady ochrony wizerunku małoletniego i danych osobowych	8
Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet	8
Monitoring stosowania procedur - standardy ochrony małoletnich	10
Dodatkowe wsparcie dla dzieci i młodzieży	10

Wstęp

Branżowa Szkoła I stopnia, Liceum Ogólnokształcące, Technikum, Szkoła Przysposabiająca do Pracy oraz w grupy wychowawcze wchodzące w skład Kujawsko-Pomorskiego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego nr 2 im. gen. Stanisława Maczka w Bydgoszczy wprowadziły procedury mające na celu ochronę dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem. Chodzi tu przede wszystkim o przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, wolności seksualnej i obyczajności, przeciwko rodzinie i opiece, czci i nietykalności cielesnej oraz przestępstwa przeciwko wolności. Procedury te noszą nazwę: **Standardy Ochrony Małoletnich**. W standardach znajdziecie zasady, które pomogą nam i Wam tworzyć Szkołę przyjazną, bezpieczną i wolną od przemocy.

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY UCZNIEM/WYCHOWANKIEM A PERSONELEM PLACÓWKI § 1

1. W Szkole/Grupie wychowawczej przestrzegane są prawa małoletnich określone w obowiązujących przepisach państwa polskiego. Obejmują one w szczególności:
  - a) prawo ochrony Waszego życia i zdrowia,
  - b) prawo do wolności sumienia, myśli oraz wyznania,
  - c) prawo do rozwoju osobistego,
  - d) prawo do utrzymywania kontaktów społecznych zwłaszcza z rówieśnikami,
  - e) prawo do szacunku i uznania ze strony innych.
2. Pracownik placówki zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z Wami i każdorazowego rozważenia, czy jego reakcja, komunikat bądź działanie wobec Was są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych uczniów/wychowanków. Dzieci powinny być traktowane sprawiedliwie, bez względu na płeć, urodę, niepełnosprawność, orientację seksualną, status społeczny, światopogląd czy religię.
3. Nie można pozbawić Was tych praw. Zdarzają się natomiast wyjątkowe sytuacje, w których konieczne jest ich ograniczenie, jednak dzieje się tak tylko wtedy, gdy pozwalają na to przepisy prawa lub zagrożone jest czyjeś zdrowie, życie lub mienie. Na przykład w sytuacji, gdy to Wy popełniacie przestępstwo atakując swojego kolegę, wtedy Dyrektor, nauczyciel lub inny pracownik Szkoły/Grupy wychowawczej ma nie tylko prawo, ale obowiązek ograniczyć Waszą wolność, żeby powstrzymać Was przed zrobieniem krzywdy innej osobie.

4. Ochrona prawna - przed każdą formą przemocy i wykorzystania - przysługuje wszystkim osobom, które są związane ze szkołą/grupą wychowawczą, ze szczególnym uwzględnieniem Was - małoletnich, jednakże musicie pamiętać, że ochrona ta dotyczy również nauczycieli i innych pracowników Szkoły/Grupy wychowawczej.

5. Aby w naszej Szkole/Grupie wychowawczej procedury odnosiły skutek, niezbędne jest zgłaszanie przez Was wszelkich zachowań zagrażających życiu, zdrowiu oraz godności, Waszemu nauczycielowi, wychowawcy, Dyrektorowi lub innemu pracownikowi Placówki, do którego macie zaufanie - bez względu na to czy chodzi o innego małoletniego, czy o dorosłego – nawet jeżeli ten dorosły nie pracuje w naszej Placówce tylko jest dla Was kimś bliskim, kimś z rodziny.

6. Pamiętajcie, że istnieje całkowity zakaz stosowania kar cielesnych w stosunku do małoletnich.

7. Pracownik placówki:

- wysłuchuje uczniów/wychowanków i stara się udzielać im odpowiedzi, pomocy dostosowanej do sytuacji i ich wieku oraz rodzaju niepełnosprawności;
- nie zawstydzia ucznia/wychowanka, nie lekceważy, nie upokarza i nie obraża;
- nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
- okazuje zrozumienie i szacunek dla problemów małoletnich,
- dobiera metody wychowawcze do wieku i poziomu rozwoju ucznia/ wychowanka,
- traktuje z należytą uwagą zgłaszaną przez dziecko potrzebę wsparcia i pomocy.

8. Zarówno od nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych, jak i od rodziców macie prawo oczekiwać uwagi i właściwego wsparcia.

9. Zabronione jest nękanie, prześladowanie, szantażowanie.

10. Zakazane jest wkraczanie w Waszą osobistą sferę seksualną – nie wolno tego robić ani słownie, ani fizycznie.

11. Każdemu przysługuje prawo do prywatności, a wszelkie zachowania naruszające Waszą prywatność, niezależnie od osoby, która naruszałyby to prawo, są zabronione.

12. Pamiętajcie, że w szatniach oraz toaletach zabronione jest fotografowanie lub nagrywanie.

13. Pracownik Placówki nie może utrzymywać wizerunków uczniów/wychowanków w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun ucznia/wychowanka nie wyraził na to zgody.

14. Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy lub inni pracownicy naszej Szkoły nie mogą komunikować się z Wami za pomocą profili w mediach społecznościowych oraz komunikatorów internetowych, które nie są związane ze Szkołą i przez nią zarządzane.

15. Dyrektor Szkoły ma obowiązek stanowczo reagować na różnego rodzaju przejawy dyskryminacji oraz mowę nienawiści i zgłaszać takie zdarzenia policji lub prokuraturze.

16. Pracownik zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących Waszego zdrowia, niepełnosprawności, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów.

NIEDOZWOLONE ZACHOWANIA UCZNIÓW W SZKOLE I POZA NIĄ:

§ 2

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:

- bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie
- wymuszenia;
- napastowanie seksualne;
- nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
- fizyczne zaczepki;
- zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- obelgi, wyzwiska
- wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- bezpośrednie obrażanie ofiary;
- plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- poniżanie;
- wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- wulgarne gesty;
- śledzenie/szpiegowanie;
- obraźliwe SMSy i MMSy;
- wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające);
- niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- straszenie;
- gapienie się;
- szantażowanie

2. Uczeń nie może:

- stwarzać niebezpiecznych sytuacji w szkole lub klasie, np. rzucać kamieniami,
- przynosić do szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używać ognia na terenie szkoły.
- bez zgody nauczyciela opuszczać sali lekcyjnej lub pomieszczeń grupy wychowawczej, oddalać się poza teren placówki.
- niewłaściwie zachowywać się podczas wycieczek szkolnych i przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie,
- rozprowadzać i zażywać narkotyków/środków odurzających/papierosów
- wysługiwać się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
- fotografować lub filmować zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.
- upubliczniać materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

§ 3

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego dotyczy:

- 1) krzywdzenia lub dyskryminowania małoletniego na terenie szkoły przez pracownika lub inną osobę dorosłą;
- 2) krzywdzenia lub dyskryminowania małoletniego na terenie szkoły przez inne dziecko lub grupę dzieci;
- 3) podejrzenia, że uczeń/wychowanek jest ofiarą przemocy rodzinnej.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika szkoły podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrekcji placówki wychowawczy klasy, grupy wychowawczej, pedagogowi/psychologowi

3. Każdy uczeń/wychowanek, który doświadczy krzywdzenia przez pracownika placówki, inną osobę dorosłą lub innego małoletniego ma prawo do poinformowania wychowawcy klasy, wychowawcy grupy wychowawczej, dyrektora placówki, wicedyrektora, kierownika ośrodka lub pedagoga/psychologa placówki.

Plan pomocy powinien zawierać wskazania dotyczące:

- 1) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji;
- 2) wsparcia jakie Szkoła zapewni małoletniemu;
- 3) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO I DANYCH OSOBOWYCH

§ 4

1. Placówka zapewnia ochronę Waszego wizerunku.
2. Placówka powinna dysponować zgodą rodziców lub opiekunów pranych na przetwarzanie Waszych danych w zakresie wizerunku.
3. Zgoda rodziców/opiekunów jest wymagana na rozpowszechnianie wizerunku osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET

§ 5

Korzystanie przez ucznia/wychowanka z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu:

1. Uczniowie/wychowankowi przynoszą do szkoły telefon komórkowy oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców/opiekunów.
Rekomenduje się założenie kontroli rodzicielskiej na sprzęt elektroniczny używany przez małoletnich.
2. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie, czy kradzież lub zniszczenie sprzętu przynieszonego przez małoletnich,
3. Uczniowie nie mogą korzystać z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych podczas zajęć, chyba że nauczyciel wyrazi na to zgodę.
4. Jeżeli uczeń czeka na ważną wiadomość od rodziców, ma obowiązek poinformować o tym prowadzącego zajęcia i uzyskać zgodę na skorzystanie z telefonu.
5. Uczniom zabrania się na terenie placówki filmowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych z wyłączeniem wydarzeń szkolnych.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu komórkowego lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej.
Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
7. Uczeń/wychowanek ma obowiązek wyciszyć lub wyłączyć telefon i schować do torby/plecaka przed rozpoczęciem zajęć.

§ 6

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet powinny być obwarowane następującymi regułami:

Pamiętaj!

- 1) Nie powinniście ufać osobom poznanym za pośrednictwem Internetu;
- 2) Nie powinniście spotykać się z osobami poznanymi przez Internet; jeżeli jednak bardzo chcecie spotkać się z taką osobą, pamiętajcie:
  - ❖ tylko za zgodą rodzica!
  - ❖ najlepiej pierwszy raz pod jego nadzorem, ewentualnie w towarzystwie kolegi i koniecznie w miejscu publicznym, np. w restauracji!
- 3) O każdej propozycji spotkania od nieznanymi osób w Internecie, koniecznie informujcie rodziców i nie spotykajcie się z taką osobą bez ich zgody i nadzoru;
- 4) Nie przekazujcie swoich danych osobowych nieznanym osobom w Internecie;
- 5) Używane komunikatory internetowe powinny służyć Wam jedynie do kontaktów z kolegami i rodziną;
- 6) Musicie pamiętać, że hejt w Internecie jest przestępstwem i że sąd rodzinny, może nałożyć na Was karę za jego popełnienie;

MONITORING STOSOWANIA PROCEDUR - STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 7

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Dyrektor wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Dyrektora monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.

DODATKOWE WSPARCIE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

PAMIĘTAJ !!!

KAŻDY ma prawo do poszanowania swojej godności
JEŚLI sam/a doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia
innego ucznia to NATYCHMIAST
powiedz o tym komuś dorosłemu:
dyrektorowi szkoły
wychowawcy
nauczycielowi
innemu dorosłemu,
który jest dostępny na terenie szkoły !!!

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111

Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli: 800 080 222

Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: 22 594 91 00

Telefoniczna Pierwsza Pomoc Psychologiczna: 22 425 98 48

Załącznik nr 9 do Standardów Ochrony
w Kujawsko-Pomorskim Specjalnym Ośrodku
Szkolno-Wychowawczym nr 2 im. gen. Stanisława Maczka
w Bydgoszczy

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

POROCEDURY WEWNĘTRZNE REGULUJĄCE OCHRONĘ MAŁOLETNIIEGO PRZED KRZYWDZENIEM

SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY

Standardy ochrony dzieci

zasady bezpiecznych relacji

Traktuj mnie z szacunkiem i troską o moje uczucia.

Jesteś dla mnie ważna.

Okazywanie szacunku to traktowanie innych w sposób uprzejmy, życzliwy oraz z poszanowaniem ich praw.

© Czasy z drukiary 2019

Słuchaj mnie z uwagą i pozwalaj mi mówić.

Jestem tu dla Ciebie.

Kontakt i potrzeba bycia widzianymi są naszą siłą napędową.

© Czasy z drukiary 2019

Nie wolno mnie zawstydząć, upokarzać i obrażać.

Dlaczego Pani mnie nie lubi?

Przemoc emocjonalna nie zostawia siniaków, ale jest równie okrutna. Zatrzymaj się i pomyśl, zanim powiesz coś co mnie zrani.

© Czasy z drukiary 2019

Nie wolno na nas krzyczeć.

Przeście krzyczeć!!!

Krzyk i ciągłe zastraszanie sprawi, że wyrośniemy na dorosłych z zaburzoną poczuciem bezpieczeństwa.

© Czasy z drukiary 2019

Doceniaj nas, bo tak bardzo się staramy.

Widzę, że robicie postępy. :)

Przylapuj nas na tym co umiemy, a nie na tym czego nie umiemy. Dodawaj nam skrzydeł.

© Czasy z drukiary 2019

Mam prawo czuć się bezpiecznie.

Dziękuję, że mi o tym mówisz.

Muszę mieć pewność, że mogę do Ciebie przyjść z każdym problemem, nie obawiając się, że będę postrzegana jako "skarżypyta".

© Czasy z drukiary 2019

Ja też mam swoje granice.

Mogę Cię przytulić?

Asertywność jest czymś pozytywnym. Pytanie o zgodę uświadomi mi, że mam prawo do wyznaczania granic swojego ciała.

© Czasy z drukiary 2019

Mów zwięźle i na temat. Gubię się w nadmiarze słów.

Słucham??

Zwracaj się do mnie językiem dopasowanym do mojego wieku, zgodnie z zasadami etyki zawodu nauczyciela.

© Czasy z drukiary 2019

Mam swoje mocne i słabe strony i to jest w porządku.

Porównywanie nie motywuje, a sprawia, że tylko czujemy się gorzej. Co czujesz, gdy ktoś Ciebie do kogoś porównuje?

© Czasy z drukiary 2019

Nie wolno mnie bić, szturchać ani popychać.

Nikt nie ma prawa bić drugiego człowieka. Naruszenie nietykalności cielesnej dziecka to przestępstwo.

© Czasy z drukiary 2019

Traktuj nas wszystkich równo. Nie faworyzuj.

Jego zawsze Pani wybiera!

Faworyzowanie prowadzi do wielu negatywnych konsekwencji, zarówno dla uczniów, którzy są faworyzowani, jak i dla tych, którzy są pomijani.

© Czasy z drukiary 2019

Zadbaj o swoją higienę psychiczną.

Czuję radość. :)

Zadbaj o siebie i swoje potrzeby. Aby móc udzielać pomocy innym, samemu nie można być w złym stanie.

© Czasy z drukiary 2019

Standardy ochrony dzieci

zasady bezpiecznych relacji

Copyright © Czary z drukary 2024

ISBN 978-83-68036-03-9

Ilustracje: Midjourney

ODWIEDŹ SKLEP czaryzdrukary.pl

Zakupione materiały możesz:

wykorzystywać do celów edukacyjnych w swojej pracy w placówkach oświatowych i terapeutycznych

wykorzystywać do celów edukacyjnych w ramach prowadzenia samodzielnych zajęć w domu

udostępniać uczniom w czasie prowadzonych zajęć

Zakupionych materiałów nie możesz:

publikować i rozpowszechniać na stronach internetowych, serwisach społecznościowych i grupach

udostępniać lub odsprzedawać osobom trzecim

modyfikować

Więcej informacji znajdziesz w [Regulaminie](#).

Traktuj mnie z szacunkiem i troską o moje uczucia.

Jesteś dla mnie
ważna.

Okazywanie szacunku to traktowanie innych w sposób uprzejmy, życzliwy oraz z poszanowaniem ich praw.

**Słuchaj mnie z uwagą
i pozwalaj mi mówić.**

**Jestem tu dla
Ciebie.**

**Kontakt i potrzeba bycia widzianymi są naszą
siłą napędową.**

**Nie wolno mnie zawstydzać,
upokarzać i obrażać.**

**Dlaczego Pani
mnie nie lubi?**

Przemoc emocjonalna nie zostawia siniaków,
ale jest równie okrutna. Zatrzymaj się i pomyśl,
zanim powiesz coś co mnie zrani.

Nie wolno na nas krzyczeć.

Przestańcie
krzyczeć!!!

Krzyk i ciągle zastraszanie sprawi, że wyrośniemy
na dorosłych z zaburzonym poczuciem
bezpieczeństwa.

Doceniaj nas, bo tak bardzo
się staramy.

Widzę, że
robicie postępy.
:)

Przyłapuj nas na tym co umiemy, a nie na
tym czego nie umiemy. Dodawaj nam skrzydeł.

Mam prawo czuć się bezpiecznie.

Dziękuję,
że mi o tym
mówisz.

Muszę mieć pewność, że mogę do Ciebie przyjść
z każdym problemem, nie obawiając się, że
będę postrzegana jako "skarżypyta".

Ja też mam swoje granice.

Mogę Cię przytulić?

Asertywność jest czymś pozytywnym. Pytanie o zgodę uświadomi mi, że mam prawo do wyznaczania granic swojego ciała.

**Mów zwięźle i na temat.
Gubię się w nadmiarze słów.**

Słucham??

Zwracaj się do mnie językiem dopasowanym do
mojego wieku, zgodnie z zasadami
etyki zawodu nauczyciela.

Mam swoje mocne i słabe
strony i to jest w porządku.

Porównywanie nie motywuje, a sprawia, że tylko
czuję się gorzej. Co czujesz, gdy ktoś Ciebie do
kogoś porównuje?

Nie wolno mnie bić, szturchać
ani popychać.

Nikt nie ma prawa bić drugiego człowieka.
Naruszenie nietykalności cielesnej dziecka to
przestępstwo.

Zadbaj o swoją higienę psychiczną.

Czuję radość.
:)

Zadbaj o siebie i swoje potrzeby. Aby móc udzielać pomocy innym, samemu nie można być w złym stanie.

Traktuj nas wszystkich równo. Nie faworyzuj.

An illustration of a classroom scene. A young boy in a light blue shirt and dark tie stands at his desk, raising his right hand. He is smiling. Other students are seated at desks around him, some also raising their hands. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day.

**Jego zawsze
Pani wybiera!**

Faworyzowanie prowadzi do wielu negatywnych konsekwencji, zarówno dla uczniów, którzy są faworyzowani, jak i dla tych, którzy są pomijani.